

V Bruseli 23. februára 2023
(OR. en)

6090/23

SAN 57
PHARM 16
DEVGEN 26
ACP 14
RELEX 150

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Stratégia Európskej únie v oblasti globálneho zdravia – výmena názorov

Delegáciám v prílohe zasielame podkladový dokument predsedníctva, ktorý má slúžiť na usmernenie výmeny názorov o stratégii Európskej únie v oblasti globálneho zdravia na zasadnutí Rady EPSCO (zdravie) 14. marca 2023.

Stratégia Európskej únie v oblasti globálneho zdravia

Komisia 30. novembra 2022 prijala **oznámenie o novej stratégii EÚ v oblasti globálneho zdravia – Lepšie zdravie pre všetkých v meniacom sa svete**¹ (ďalej len „stratégia“). V stratégii sa globálne zdravie uznáva ako základný pilier vonkajšej politiky EÚ a ako také sa označuje za kritickú geopolitickú oblasť. Hlavným posolstvom oznámenia je, že EÚ, vychádzajúc zo základných hodnôt, akými sú solidarita a spravodlivosť, a z dodržiavania ľudských práv, zamýšľa znovu potvrdiť svoju zodpovednosť a posilniť úlohu lídra v záujme dosiahnutia najvyšších možných úrovní zdravia.

Oznámenie nahrádza predchádzajúcu stratégiu v oblasti globálneho zdravia uverejnenú v roku 2010. Vzhľadom na pandémie COVID-19 a iné zdravotné hrozby, ako je antimikrobiálna rezistencia, vyvíjajúca sa geopolitická situácia a zdravotná a humanitárna kríza spôsobená vojnou na Ukrajine, je potrebný nový prístup k riešeniu súčasných a budúcich výziev v oblasti globálneho zdravia. Potrebné je to aj na dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja.

Stratégia predstavuje vonkajší rozmer európskej zdravotnej únie, ktorá chráni blahobyt Európanov a odolnosť ich systémov zdravotnej starostlivosti. Je tiež kľúčovým prvkom stratégie Global Gateway, ktorá buduje rovnocenné partnerstvá s partnerskými krajinami na základe spoločnej zodpovednosti a spoločného osvojenia. V stratégii sa tiež zdôrazňuje význam prístupu „zdravie vo všetkých politikách“ na podporu zdravia vo všetkých príslušných sektoroch. V novej stratégii sa stanovujú tri priority: zabezpečiť lepšie zdravie a blahobyt ľudí počas celého života; posilniť systémy zdravotnej starostlivosti a rozšíriť všeobecne dostupnú zdravotnú starostlivosť a predchádzať ohrozeniam zdravia vrátane pandémie a bojovať proti nim uplatňovaním prístupu „jedno zdravie“.

¹ 15585/22.

Stratégia obsahuje 20 hlavných zásad podrobne opisujúcich potreby a opatrenia potrebné v konkrétnych oblastiach. Patrí medzi ne riešenie základných príčin zlého zdravotného stavu, podpora digitalizácie, zintenzívnenie výskumu, riešenie nevyváženosti pracovnej sily, účinnejšie riešenie problému antimikrobiálnej rezistencie, zvýšenie financovania so strany EÚ určeného na globálne zdravie, posudzovanie dosiahnutého pokroku a zabezpečenie zodpovednosti. Pracovný plán EU4Health 2023 obsahuje činnosti na podporu vykonávania tejto stratégie.

Otázka globálneho zdravia už bola na programe ministrov zdravotníctva pri viacerých príležitostiach, ako napríklad počas zasadnutia **Rady EPSCO (zdravie)** v júni 2022. Ministri pri tejto príležitosti zdôraznili význam posilnenia systémov zdravotnej starostlivosti, prípravy na zdravotné krízy a reakcie na ne a podpory prístupu „jedno zdravie“. Ministri takisto zdôraznili potrebu posilniť vplyv EÚ na zdravotné otázky na medzinárodnej scéne a podporovať koordináciu medzi príslušnými aktérmi EÚ.

Stratégia sa zameriava predovšetkým na záchranu životov a obmedzenie šírenia chorôb s cieľom obsiahnuť aj podporu zdravia a blahobytu. Ďalej predstavuje nový prístup k mobilizácii príslušných oblastí politiky a nástrojov, ktoré má Tím Európa k dispozícii. Okrem toho ponúka príležitosti na rozvoj spolupráce EÚ s globálnymi, regionálnymi a dvojstrannými partnermi na celom svete prostredníctvom partnerstiev založených na rovnakom základe, spoločnom osvojení, spoločnom záujme a strategických prioritách. Rokovanie na zasadnutí Rady EPSCO (zdravie) 14. marca 2023 poskytne ministrom zdravotníctva príležitosť vymeniť si názory na oznámenie Komisie. Predsedníctvo sa domnieva, že je dôležité vypočuť si názory všetkých členských štátov, pokiaľ ide o hľadanie synergií medzi iniciatívami v oblasti zdravia na úrovni EÚ, ako je európsky plán na boj proti rakovine, farmaceutická stratégia a plánovaný európsky priestor pre zdravotné údaje, a činnosťami na celosvetovej úrovni. Predsedníctvo považuje za dôležité vymeniť si názory na to, ako možno stratégiu čo najlepšie vykonávať.

Ministri sa na základe uvedeného vyzývajú, aby sa v diskusii zaoberali týmito otázkami:

OTÁZKA Č. 1: Aké synergie vidíte medzi iniciatívami v oblasti verejného zdravia na úrovni EÚ a na celosvetovej úrovni? Myslíte si, že tieto synergie je potrebné posilniť? Ak áno, ako?

OTÁZKA Č. 2: Aké aspekty, nástroje a opatrenia by boli dôležité pre vykonávanie stratégie EÚ v oblasti globálneho zdravia?